

Ключевые слова: региональный музей, музейное общество, музей, этнографическая коллекция.

In the present article, the author has analyzed tremendous efforts of the public in Galychyna to preserve memorials of Ukrainian culture. Regional museum associations of Galychyna including museum "Verhovyna" in Striy made an outstanding contribution in this respect. An attempt has been made to address its role and significance in establishment of Ukrainian ethnographic museum activities of Galychyna in the studied period.

Keywords: Regional museum, museum association, museum, ethnographic collection.

УДК 94 (100:82:331.556.46(477) "19/20"
ББК 63.3 (4УКР+8АРГ)

Ольга Ярош

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В АРГЕНТИНІ

У статті висвітлено передумови еміграції українців та формування української діаспори в Аргентині. Простежено вплив громади на українсько-аргентинські відносини.

Ключові слова: еміграція, Аргентина, українська діаспора.

Після проголошення незалежності України та поживлення її відносин з іншими країнами світу значно зріс інтерес науковців до вивчення історії української діаспори. Але, якщо українська громада в США і Канаді стала об'єктом дослідження багатьох істориків, то про українців Аргентини написано небагато. Історіографія характеризується окремими роботами, які стосувалися певних аспектів проблеми, зокрема, соціальної адаптації українців в Аргентині та збереження їх національно-культурної ідентичності [30; 28]. Аналіз процесів адаптації іммігрантів в країнах Латинської Америки представлено в працях А.Стрілько [33]. З публікацій українських істориків необхідно відзначити також роботи С.Кача раби [24; 25]. Важливі питання з цієї проблеми розкрито в монографії О.Сапеляк [32]. Узагальнюючим дослідженням про діаспору України є праця В.Трощинського й А.Шевченка "Українці в світі" [34].

Великий внесок у вивчення української громади зробили історики в діаспорі. Найгрунтовніше це питання висвітлено в роботах М.Василика [18; 15] та М.Данилишина [19]. Окремі аспекти даної проблеми простежуються в дослідженнях аргентинського історика Е.Снігура [14] та в працях С.Вапровича [17]. У них переважно досліджувалися проблеми освоєння українцями аргентинської сільви, адаптації українців до аргентинських умов життя, регіони розселення тощо. Незважаючи на інтерес істориків до проблеми формування діаспори, багато її аспектів все ще залишаються недослідженими. Серед таких аспектів можна назвати наступні: питання відносин України з діаспорою, висвітлення двоєдиного процесу характерного для української громади в Аргентині – з одного боку – прагнення зберегти свою етнічну ідентичність, з іншого – якомога швидше інтегруватися в аргентинське суспільство. Метою даної статті є висвітлення загальних тенденцій і національних особливостей формування української громади в Аргентині та її інтеграції в аргентинське суспільство. Актуальність даної проблеми зумовлена перш за все тим, що на території Аргентини знаходиться одна з найбільших українських громад. За останніми даними тут налічується більше 300 тис. українців.

Українська громада Аргентини сформувалася в результаті чотирьох хвиль еміграції. Перша з них тривала з кінця XIX ст. до початку I світової війни. Загалом за цей період з України за кордон виїхало близько 500 тис. осіб, переважна більшість яких були селянами із Західної України. Поштовхом до їх виїзду стали безземелля, безробіття та діяльність еміграційних бюро. Перша хвиля визначається як трудова, тому що економічний мотив від'їзду мав першорядне значення [38]. Політика аргентинського

уряду, в тому числі Закон від 19 жовтня 1876 р., сприяла приїзду іммігрантів саме до цієї країни [14, с.68–69].

Вважають, що перші українські поселенці прибули до Аргентини в 1897 р. Це були 12 галицьких родин, які аргентинський уряд спрямував у провінцію Місьйонес. Серед них були сім'ї Іллі Білого, Томи Винника, Гната Герцуна, Іллі Дудка, Семена Козачика, Теодора Коцура, Івана Максимовича, Томи Мусія, Михайла Опиханого, Теодора Письменного та Йосифа Собчишина [18, с.15]. Українці перетворили сільву в сільські господарства [16, р.76–86.]. Аргентина охоче приймала працелюбних українців. До кінця 1898 р. в провінції Місьйонес проживало 250 українців, в 1900 р. прибули 1600 чол., в 1901 р. – 1700, в 1902 р. – 1600 [22, с.139.]. Усього до початку Першої світової війни в цю провінцію прибуло біля 10 тис. українців. Крім провінції Місьйонес українці оселилися в Буенос-Айресі з околицями. 4 тис. оселилися в містечку Беріссо. Якщо провінція Місьйонес стала центром українців-селян, то Буенос-Айрес – центром українців-робітників. Значна частина українців працювала на будівництві залізниць і каналів в провінції Мендоса. Займались вони також виноградарством, садівництвом, городництвом [31]. Всього, з 1897 р. до 1914 р. в Аргентину переселилося 14 тис. чол. [36, с.63; 8, р.662.].

Еміграція кінця XIX – початку XX ст. із західноукраїнських земель стала основою для формування етнічних груп українців в Аргентині. Даному процесові сприяло утворення поселень українських емігрантів. У межах новоутворених поселень емігранти з України зберегли свою самобутність, культурні та побутові особливості. Як і в інших країнах світу, українці, що жили в Аргентині, прагнули згуртування, проживали компактними групами. Проблеми повсякденного життя тільки посилювали тенденцію до об'єднання, сприяли збереженню побуту та звичаїв. Таким чином, в результаті згуртованого розміщення на території Північної Аргентини і відносно замкнутого способу життя на початковому етапі свого перебування в цьому регіоні українцям вдалося зберегти звичний життєвий устрій і пригальмувати процес асиміляції [7, р.50–52; 4, р.68–73].

Українці прагнули налагодити організоване громадське і культурне життя і на початку їхнього перебування на чужині гуртувалися навколо церкви. Вона стала першою інституцією до якої зверталися українські переселенці, тому що традиційно саме церква була центром суспільного життя українського села. Саме священики та церкви допомагали гуртуванню поселенців в Аргентині [26]. При церквах виникали навчальні релігійно-соціальні школи українознавства, курси та конференції, церковні братства, аматорські гуртки, читальні та українські школи. Важливе значення мали товариства, завдання яких полягало у наданні як матеріальної допомоги, так і в пристосуванні до нових умов життя та праці. Ці товариства згодом стали культурно-освітніми осередками української еміграції [18, с.53–59].

На період між I і II світовими війнами припадає друга хвиля української еміграції до Аргентини. Цього разу Україну залишали не тільки селяни, але й робітники, науковці, митці, які виїздили за кордон не лише з економічних (як це було раніше), але й з політичних причин. З огляду на сприятливий характер імміграційного законодавства Аргентини, саме сюди емігрувало багато українців. Аргентина виявилася для них досить привабливою: там вже була українська громада, яка, з одного боку, підтримувала новоприбулих, допомагала їм уникнути деяких труднощів життя у чужій країні, а, з іншого, сама міцнішала за рахунок патріотів, які активізували організоване життя аргентинських українців.

У міжвоєнний час особливо активізувалася еміграція із Західної України. Тяжкі економічні умови та еміграційна політика польського уряду спричинили виїзд понад 200 тис. українців із західноукраїнських земель [24, с.73–85; 25, с.184–196; 37]. За підрахунками С.Качараби, у міжвоєнний період із західноукраїнських земель до Арген-

тини виїхало майже 95 тис. осіб. Найбільшої активізації еміграція населення з цього регіону в аргентинському напрямку досягла у Волинському, Тернопільському і Львівському воєводствах. Загалом із регіону Західної України до Аргентини переселилось понад 50% усієї польської еміграції. Агентура мореплавних компаній, користаючи з бездіяльності польських властей, почала діяти на Західній Україні, як у власній вотчині, що привело до вибуху у 1926 р. “аргентинської гарячки”. У цьому році в Аргентину переселилося з Тернопільського воєводства 2 322 чол., Львівського – 1 747 чол., Станіславівського – 1184 чол. [24, с.79]. У цей період Аргентина толерувала вільний вплив іммігрантів. У міжвоєнний період українці розселилися майже в усіх регіонах Аргентини, але найбільші їх скупчення були у провінціях Буенос-Айрес, Місіонес, Чако, Мендоса, Формоса, Ріо Негро, Кордоба та Коррієнтес. Тільки в Буенос-Айресі кількість українців наприкінці 20-х рр. ХХ ст. становила близько 15 тис. [33, с.73].

Найяскравішою рисою цих емігрантів міжвоєнного періоду була поява нового типу українського переселенця – політичного емігранта. Після падіння у 1918–1920 рр. кількох українських урядів вигнанцями стали ті, хто їх підтримував, – солдати, офіцери, службовці, національна інтелігенція, діячі та прихильники УНР, люди, які бажали уникнути переслідувань з боку радянської влади. Серед українців другої хвилі еміграції (на відміну від їхніх попередників) було багато освічених людей молодшого та середнього віку. Саме цим можна пояснити їх досить швидку адаптацію до нових умов життя, а також активну участь у житті громади. Це спричинило появу організацій, які охоплювали всі галузі життя емігрантів: від громадсько-політичного до культурного – театральних, літературних-мистецьких гуртків, хорових колективів та видавничої діяльності. Активна українська громада частково задіяла і попередні покоління емігрантів. Значну роль у цьому процесі відігравали національні церкви – Українська греко-католицька та Українська православна. Прибуття представників політичної еміграції стало потужним імпульсом для розбудови громадського життя українських переселенців в новій країні. З’явилися організації, що почали керувати громадсько-політичним та культурним життям, гуртувати навколо себе українських емігрантів та виховувати у них почуття патріотизму.

Важливим фактором збереження етнічної самобутності стало утворення в 1924 р. українського драмгуртка “Молода громада” (м. Беріссо, провінція Буенос-Айрес), який пізніше трансформувався в Українське культурне товариство “Просвіта”. Через деякий час в Аргентині вже працювало 16 його філій та Центральна управа. При “Просвіті” діяли школи, курси українознавства, мистецькі колективи, хори, оселя для відпочинку дітей і молоді “Веселка” тощо. З часом товариство “Просвіта” стало головним центром українського культурного життя в Аргентині. З 15 січня 1928 року в Аргентині почав виходити офіційний друкований орган “Просвіти” – “Українське слово”, перший український часопис в цій країні.

В 30-х рр. в м. Беріссо було організоване ще одне українське товариство – “Відродження”. Воно виникло на базі двох раніше заснованих організацій – “Стрілецької громади” та спортивного товариства “Сокіл”. Товариства “Просвіта” та “Відродження” продовжують існувати і в наш час. Загальне керівництво та координацію їхньої роботи здійснює Українська Центральна Репрезентація. У міжвоєнний період постійно зростало число українських іммігрантів у будівництві, промисловому виробництві, сфері обслуговування. Відбувалась поступова інтеграція іммігрантів у всі сфери життя аргентинського суспільства. Отже, друга хвиля української еміграції мала свої особливості: збільшення у складі переселенців представників інтелігенції, діячів науки та культури, високий рівень політичної свідомості.

Третя хвиля української еміграції в Аргентину припадає на перші повоєнні роки (період з 1945 р. – до 1953 р.). Головна ознака цього потоку переселенців полягає в тому, що до виїзду їх найбільше спонукали політичні чинники. Значна частина емігрантів

цього періоду – це особи, яких під час окупації України насильно вивезли на роботи до Німеччини, велику частину становили також колишні вояки Української Повстанської Армії та ветерани української дивізії “Галичина”, яким вдалося виїхати на Захід, врятувавшись від знищення радянськими спецслужбами. По війні вони відмовилися повертатися на Батьківщину і оселилися у різних країнах Європи, Північної та Південної Америки, в тому числі і в Аргентині. Повоєнна українська еміграція до Аргентини була невеликою – близько 6 тис. чоловік [39]. Третя хвиля принесла Аргентині найбільше українських патріотів. Українці третьої хвилі сприяли інтенсивному розвитку громадського, політичного та культурного життя в діаспорі. У період після II світової війни українці в Аргентині утворили широку мережу нових організацій та установ, які значно змінили та активізували життя української громади, мали позитивний вплив на збереження української етнічності. Цій меті була підпорядкована діяльність багатьох молодіжних, жіночих, культурологічних, просвітянських і професійних товариств і об’єднань, таких як Організація жінок “Просвіти”, Спілка Української Молоді, Товариство української студентської молоді, Спілка українських науковців, митців та літераторів, юнацька організація “Пласт” та інші [15, р. 154–162].

З метою збереження та продовження традицій українського танцювального мистецтва створювались танцювальні колективи. Утворилась драматична студія “Вертеп”, що працювала у двох різних проявах своєї творчої ініціативи – в Ляльковому театрі і в Експериментальній сцені. В Аргентині працювали українські художники. Серед них: Б.Крюков і його дружина В.Гурська, В.Цимбал, В.Гутник, К.Бульдин, А.Климко, І.Денисенко. Влаштувалися виставки їхніх творів [20, с.111]. Українці видавали свою періодику. Такі газети та журнали, як “Життя”, “Дзвін”, Календар товариства “Просвіта”, Календар товариства “Відродження”, “Голос Української Церкви”, “Українське Слово”, “Наш клич”, “Поступ”, “Україна” та інші, в різні роки були дійовими чинниками існування української громади в Аргентині та інформували іспаномовний світ про українські справи. Видавалися книжки на українську тематику. В 1952 р. в Українському інформаційно-видавничому інституті в Буенос-Айресі вийшла книга О.Мартовича “Por la libertad de Ucrania” (“За волю України”). В 1953 р. в Буенос-Айресі “Просвіта” видала книжку Б.Галайчука “El estado ucraño del siglo XX” (“Українська держава XX століття”).

В 1963 р. УЦР в Аргентині при фінансовій допомозі Спілки українських промисловців і купців було видано “Історію України” Д.Дорошенка в перекладі на іспанську мову. Книга мала 688 сторінок, репродукції трьох карт У.Бопляна і карту України. Передмову написав професор Буенос-Айреського університету А.Антоніо, а доповнення до історії, від 1937 р. до найновіших часів – Е.А.Мартінес-Кодо. Це перша велика наукова праця з історії України видана іспанською мовою [40, с.119]. Також розповсюджувалися українські видання, що виходили в інших країнах. Серед таких – суспільно-політичний і науково-літературний місячник “Визвольний шлях”, що видавався у Великобританії, та мав своїх читачів і передплатників в Аргентині; літературно-мистецький журнал “Київ” із Сполучених Штатів Америки; ілюстрований календар-альманах “Праця” з Бразилії. Отже, до середини ХХ ст. в Аргентині була сформована, організаційно згуртована українська діаспора, що налічувала майже 300 тис. чоловік. За час перебування в цій країні українці адаптувались до аргентинського середовища, не втративши при цьому свою етнічну самобутність та національну ідентичність. Вони стали повноправними членами аргентинського суспільства і в той же час зуміли зберегти в собі патріотизм та відчуття відповідальності за долю Батьківщини.

Розпад Радянського Союзу, здобуття Україною незалежності несподівано для більшості її громадян принесли безліч проблем і більш за все – економічних. Українці почали масово виїжджати до інших країн з надією на роботу і кращі умови життя для своїх родин. Так почалася четверта хвиля еміграції з України, яку називають трудовою,

або економічною [21, с.302–303; 27]. Характерною рисою нових емігрантів є те, що абсолютна більшість з них – це представники інтелігенції, люди з вищою освітою, із знанням іноземних мов. У червні 1994 р. в Аргентині було прийнято Декрет 1023/94, що сприяв імміграції громадян з країн Центральної та Східної Європи [3; 11, р.33–34]. З цього моменту почали прибувати в Аргентину нові іммігранти з України, які становили 71,5% з усіх прибулих завдяки Декрету (9399 чол.) [9, р. 46; 10, р.62–63]. Вже у 1995 р. українцям було видано 687 дозволів на в'їзд (в 1993 р. – 30 дозволів) [1].

29 квітня 1999 була підписана Угода між Україною та Аргентинською Республікою з питань міграції [29, с.21]. Необхідність підписання цього документу була викликана значною кількістю іммігрантів з України, що прибували до Аргентини протягом останніх років. Ця угода регулювала міграційні процеси між обома країнами та суттєво спрощувала можливість в'їзду [13]. Тільки за 2000 р. до Аргентини прибуло 3457 українських іммігрантів [2]. Багато українських сімей обрали для місця проживання Аргентину. Спрощена процедура отримання візи, право легального працевлаштування, розвинута нормативно-правова база та ціла система закладів, що регулюють проблеми імміграції, зробили Аргентину країною привабливою для багатьох українських емігрантів. Окрім цього, велику надію вони покладали на допомогу існуючої тут української громади.

На перших порах виникало багато проблем й непорозумінь між представниками “нової хвилі” і старою імміграцією. Легше було вихідцям із західних областей України, які володіли українською мовою, зберегли народні звичаї, культурні традиції. Вони викликали більшу симпатію представників старої української діаспори, які допомагали новоприбулим пристосуватися до нових умов життя, знайти роботу, налагодити контакти з іншими вихідцями з України. З часом новоприбулі поступово почали зближуватися зі старою діаспорою. У Маніфестації на підтримку Помаранчевої революції прийняли участь представники старої та нової імміграції українців [23].

Українська громада в Аргентині є досить чисельною та організованою. За даними посольства України в Аргентинській республіці в цій південноамериканській країні проживають більше 300 тис. етнічних українців; основна частина яких (більше 100 тис. осіб) проживає в Буенос-Айресі (у столиці і в провінції) та в провінції Місіонес (приблизно 130 тис. осіб). Місцями компактного проживання українських іммігрантів є також провінції Чако (30 тис. осіб), Кордоба (15 тис. осіб), Мендоса (10 тис. осіб), Формоса (6 тис. осіб), Ріо-Негро (3 тис. осіб) та Коррієнтес (3 тис. осіб) [35]. Українці зайняті у всіх галузях виробництва, у сфері обслуговування, в різних галузях науки і культури [12]. Взаємини українських іммігрантів з аргентинським суспільством характеризуються лояльним ставленням мігрантів до існуючого політичного та правового режиму, соціально-культурних цінностей суспільства та до місцевого населення. Цьому сприяє аргентинська політика та національне законодавство у галузі міграції.

Українська громада має численні асоціації та громадські організації федералізовані в Українську Центральну Репрезентацію, – провідну організацію українців в Аргентині, визнану аргентинським урядом [5, р. 19–20]. УЦР є членом Асоціації зарубіжних громад в Аргентині, яка тісно пов'язана із Дирекцією міграції і міською адміністрацією [23].

Аргентина однією з перших визнала незалежність України. На швидкість прийняття такого рішення вплинула УЦР, яка в 1991 р. ініціювала кампанію зі збору підписів під зверненням до президента Аргентини К.Менема про визнання незалежності України. Українська діаспора під керівництвом УЦР не тільки завжди підтримувала волю України до незалежності, вона зберігає та розвиває її традиції, працює над створенням позитивного іміджу нашої держави у світі. Протягом всіх років свого перебування в Аргентині українці завжди мали хорошу репутацію, їх поважають за працьовитість, чесність, спокійну вдачу, толерантність [6; 18, с.43.]. Чимало українських

інтелектуалів залишили помітний слід не лише в історії громадського життя української спільноти, а й в суспільно-політичному житті Аргентини. Довготривала імміграція українців до Аргентини являє собою значний соціально-політичний та культурно-етнічний феномен, який став важливим фактором життя країни.

Закордонне українство – це важливий демографічний, інтелектуальний та соціально-культурний ресурс нашої держави. Співпраця із закордонними українцями має бути одним із найважливіших напрямків зовнішньополітичної діяльності України. За умов тісної співпраці діаспора може стати для України серйозним засобом здійснення зовнішньої політики та забезпечення позитивного міжнародного іміджу, каталізатором співробітництва між країнами, який буде сприяти налагодженню та розвитку політичних, економічних та культурних зв'язків між Україною та Аргентиною. Саме тому необхідно дослідити усі напрямки діяльності української громади в Аргентинській Республіці та прослідкувати шляхи її впливу на розвиток відносин між двома країнами.

1. Archivo General de la Nación (AGN), Fondo Dirección Nacional de Migraciones, Permisos de Ingreso por Nacionalidad: 1992 – 1996, L. 214, F. 12, 13, 17, 22–24.
2. AGN, Fondo Dirección Nacional de Migraciones, Resumen de las 20 Nacionalidades con Más Saldo Migratorio Favorable y Desfavorable. – L. 214. – F. 115.
3. Archivo Reciente de la Cancillería de la República Argentina. – L. 4632. – F. 1–5.
4. Andruchowicz A. E. Cultura y tradiciones populares de la inmigración ucraniana en Apóstoles: 1897–1930. – Posadas: Universidad Nacional de Misiones, 1999. – P. 68–73.
5. Boletín de la Representación Central Ucrania. – №2–92. – P. 19–20.
6. Downes P. Una ciudad de 70 mil habitantes y más de cien templos religiosos / P. Downes // Clarín. – 2000. – 21 de octubre.
7. Kucy S. Apóstoles: historia, memorias y cultura de un pueblo / S. Kucy, M. Nélica. – Posadas, 1997. – P. 50–52.
8. Luna F. Perón y su tiempo. Buenos Aires : Sudamericana, 1993. – P. 662.
9. Marcogliese M. La Migración reciente de Europa Central y Oriental a la Argentina // Revista Argentina de Sociología. – №1 – 2003. – P. 46.
10. Masseroni S. Europeos del Este en la Argentina. Experiencia migratoria, nostalgia y memoria / S. Masseroni, N. Ponisio // Relaciones Interculturales: experiencias y representación social de los migrantes. – Buenos Aires : Eudeba, 2005. – P. 62–63.
11. Novick S. Políticas migratorias en la Argentina [Електронний ресурс]. // Oteiza E., Novick S., Aruj R. Inmigración y discriminación. – Buenos Aires : Ed. Grupo universitario, 1997. – P. 33–34. // Режим доступу : <http://www.iigg.fsoc.uba.ar/pobmigra/archivos/migrar.pdf>.
12. Sanchez P., Wieimeyer J. La inserción laboral de los migrantes limítrofes y de Europa del Este en el mercado de trabajo del Area Metropolitana de Buenos Aires: incluidos en la exclusión. – Buenos Aires, 2004.
13. Se facilitan los flujos migratorios entre la Republica Argentina y Ucrania // Clarín. – 2001. – 26 de enero.
14. Snihur E. A. De Ucrania a Misiones: una experiencia de transformación y crecimiento / E. A. Snihur. – Apostoles : Colectividad Ucrania de Misiones, 1997.
15. Vasylyk M. Inmigración Ucrania en la República Argentina. Una comunidad por dentro. – Buenos Aires : Lumen., 2000.
16. Wrobel C. La historia vivida: Testimonios de colonización polaco-ucraniana / C. Wrobel // I Jornadas sobre Poblamiento, Colonización, e Inmigración en Misiones. – Posadas : Ediciones Montoya, 1999. – P. 76–86.
17. Вапрович С. Аргентина – українська імміграція в ній / С. Вапрович. – Львів, 1935. – 33 с.
18. Василик М. Українські поселення в Аргентині. – Мюнхен : Український Вільний Університет, 1982. – 147 с.
19. Данилишин М. Українці в Аргентині / М. Данилишин. – Буенос-Айрес, 1979. – 392 с.
20. Димчук Л. Огляд подій / Л. Димчук // Визвольний шлях. – Лондон. – 1963. – №1.
21. Дробко Е. В. Трудова міграція та українська діаспора за кордоном [Електронний ресурс] / Е. В. Дробко // Університетські наукові записки. – 2006. – № 2. – Режим доступу : <http://www.univ.km.ua/visnyk/1094.pdf>.
22. Зарубіжні українці. Довідник. – К. : Україна, 1991. – 253 с.
23. Звіт Української Центральної Репрезентації в Аргентині. (14.08.1999 р. – 29.10.2005 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukrainianworldcongress.org/Richni_Zahalni_Zbory2006/Zvity/Centrali/Argentina.pdf.
24. Качараба С. Еміграційна політика Польщі та її реалізація на Західній Україні (1919–1939) / С. Качараба // Проблеми слов'язнознавства. – Вип.52. – Львів, 2002.

25. Качараба С. Еміграція населення Західної України в Аргентину (1919–1939) / С. Качараба // Наукові зошити історичного факультету Львівського національного університету. – Вип. 4. – Львів, 2001.
26. Корсун Л. Українська Аргентина вчора і сьогодні: українці, народжені в Буенос-Айресі / Л. Корсун // Час і Події. – Нью-Йорк. – 2007. – № 12. – 21 бер.
27. Корсун Л. “Четверта хвиля” українських іммігрантів – вільна чи економічна? / Л. Корсун // Час і Події. – Нью-Йорк. – 2008. – № 10. – 3 черв.
28. Наріжний С. Українська еміграція. Культурна праця української еміграції 1919–1939 / С. Наріжний. – К. : В-во ім. О. Теліги, 1999. –
29. Офіц. вісн. України. – 2000. – 28 лип. – № 28. – С. 21. – Ст. 1156. – Код акту 16251/2000.
30. Попок А. Новітня еміграція з України: проблеми інтеграції в нові суспільства та співпраці з історичною батьківщиною / А. Попок // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – № 1 – К., 2006.
31. Путятова Э. Г. Российские эмигранты в Аргентине (конец XIX – начало XX вв.) / Э. Г. Путятова // Наши соотечественники за рубежом. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ilaran.ru/?n=152>.
32. Сапеляк О. Українська спільнота в Аргентині: історико-етнологічний аспект / О. Сапеляк. – Львів : Червона калина, 2008. – 286 с.
33. Стрелко А. А. Славянское население в странах Латинской Америки / А. А. Стрелко. – К. : Наук. думка, 1980.
34. Трошинський В. П. Українці в світі / В. П. Трошинський, А. А. Шевченко. – К., 1999.
35. Українці в Аргентині [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://argentina.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ar/ukrainians-in-ar>.
36. Українці в зарубіжному світі. – К. : Наук. думка, 1991. – С. 63.
37. Хвилі української діаспори. Друга хвиля. Інтелектуальна : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://diaspora.ukrinform.ua/xvyli-2.shtml>.
38. Хвилі української діаспори. Перша хвиля. Трудова : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://diaspora.ukrinform.ua/xvyli-1.shtml>.
39. Хвилі української діаспори. Третя хвиля. Політична : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://diaspora.ukrinform.ua/xvyli-3.shtml>.
40. Хроніка. З українського життя в діаспорі // Визвольний шлях. – Лондон. – 1963. – № 1. – С. 119.

В статье освещены предпосылки эмиграции украинцев и формирование украинской диаспоры в Аргентине. Прослежено влияние диаспоры на украино-аргентинские отношения.

Ключевые слова: эмиграция, Аргентина, украинская диаспора.

At the research is found out the pre-conditions of the ukrainian emigration, the creation of the ukrainian community in Argentina and its influence at the Ukrainian-Argentinian relations.

Keywords: emigration, Argentina, Ukrainian diaspora.